

ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ХАРКІВСЬКОГО РЕГІОНУ

УДК 332.122

Єрмоленко О.О.,
к.е.н., викладач кафедри державного
управління, публічного адміністрування
та регіональної економіки
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Економічне забезпечення реалізації стратегії нерозривно пов'язане з організаційним забезпеченням та все ж таки має певні особливості. Теоретичне обґрунтування понятійного апарату є вкрай важливим аспектом для пояснення таких особливостей та нюансів. Отже, категорія «економічне забезпечення реалізації стратегії» – це сукупність структурних та динамічних характеристик економічних взаємовідносин усередині регіону та за його межами, що поєднує сукупність визначених відносин власності, методів управління та правових норм, за допомогою яких регіон використовує (або ні) ті можливості, що йому надає його оточення та сприяє (або ні) досягненню остаточних цілей стратегії.

Метою дослідження є розробка теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на економічне забезпечення реалізації стратегії ефективного соціально-економічного розвитку Харківського регіону за умови екологізації.

У наукових працях вчених та законодавстві України приділяється увага розробці стратегій розвитку регіонів. Зокрема, наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування регіональних стратегій розвитку» від 29.07.2002 р. встановлено порядок та методичні засади розроблення регіональних стратегій розвитку. У вказаному нормативно-правовому акті визначається склад, зміст, механізми та процедура реалізації регіональних стратегій розвитку

Відповідно до Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації» проекти регіональних стратегій розвитку розробляються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими

державними адміністраціями на основі відповідного рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських рад, у якому встановлюються терміни розроблення, порядок його фінансування, процедури розгляду та затвердження проекту регіональних стратегій розвитку [1].

Економічне забезпечення здійснює регламентацію діяльності державних, галузевих та соціальних структур щодо реалізації стратегії ефективного соціально-економічного розвитку Харківського регіону за умови екологізації. Порядок таких взаємовідносин забезпечує економічний механізм, наведений на рис. 1.

Рис. 1. Економічний механізм реалізації стратегії ефективного соціально-економічного розвитку Харківського регіону за умови екологізації

На думку професора П.Ю. Беленького, у регіональних стратегіях

розвитку недостатньо уваги приділяється екологічній складовій, а при їх формуванні слід орієнтуватися на підвищення конкурентоспроможності регіону як основи сталого розвитку. Стратегічний підхід у світовій практиці регіонального й муніципального управління є вже визнаним стрижневим елементом у системі методів, що забезпечують регулювання розвитку регіонів та міст [2, с. 61].

Організаційне забезпечення є структурним проявом реалізації стратегії, а економічне – основоположним, оскільки стратегічні завдання ґрунтуються саме на економічних розрахунках показників розвитку та мають економічну сутність та направленість. Але такий зв'язок є непорушним та двостороннім і будь-яка стратегічна ціль має бути досягнута за допомогою відповідних організаційно-економічних заходів. Отже, розглядаючи лише економічну складову забезпечення, слід звернути увагу також і на інструменти реалізації Стратегії. Такими інструментами є певні нормативно-правові акти, що забезпечують реалізацію Стратегії у повному обсязі.

Економічне забезпечення реалізації Стратегії часто ототожнюють з фінансовим забезпеченням, що у свою чергу є підґрунтям для досягнення кінцевої мети самої Стратегії та проміжних цілей її напрямків.

Методичні рекомендації щодо формування регіональних стратегій розвитку визначають термін «фінансово-економічне забезпечення» як «підвищення фінансової спроможності регіону до рівня, достатнього для його ефективного розвитку, подолання диспропорцій з урахуванням особливостей регіону, його потенціалу щодо адаптації до ринкових умов господарювання, розширення повноважень місцевих органів влади визначеними напрямками» [1].

Такими напрямками прийнято вважати:

формування та прийняття максимально збалансованого місцевого бюджету на реально існуючій дохідній базі та зважених видатків за визначеними нормативами бюджетної забезпеченості;

передання до місцевих бюджетів на тривалий час певного розміру загальнодержавних податків, державних зборів і трансфертів;

поєднання на договірній основі фінансових засобів місцевого органу виконавчої влади та органів місцевого самоврядування для вирішення загальних регіональних і міжрегіональних питань сталого

розвитку;

розпорядження та користування об'єктами державної власності, які мають вагоме значення для сталого розвитку регіону;

отримання на засадах кращої конкурентоздатності дотацій з державного бюджету на реалізацію інвестиційних проектів, що мають високу розрахункову економічну ефективність або направлені на покращення регіональної інфраструктури;

розрахунок показників необхідних видатків державного та місцевого бюджетів, визначених на майбутні бюджетні періоди для закінчення проектів сталого регіонального розвитку, виконання котрих розраховане більш як на один бюджетний період;

виділення регіону за конкурсом субвенцій з державного бюджету на реалізацію інвестиційних проектів.

Розмір фінансування заданих завдань з реалізації стратегії ефективного соціально-економічного розвитку Харківського регіону визначаються виходячи з пропозицій центральних органів виконавчої влади, які у свою чергу є замовниками певних державних цільових програм, із зазначенням бюджетних призначень головних розпорядників виділених за певними програмами бюджетних коштів, означеними у Державному бюджеті України на поточний рік, та відбувається уточнення, як було зазначено раніше, щороку у відповідності до Закону України про Державний бюджет України на поточний рік та зробленого прогнозу Державного бюджету України, що розрахований на середньострокову перспективу за умови існуючих бюджетних можливостей [3].

Таким чином, економічне забезпечення реалізації Стратегії можна прирівнювати до фінансового забезпечення, оскільки саме воно є надійним підґрунтям для досягнення мети Стратегії та її основних напрямків.

Література

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування регіональних стратегій розвитку : Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 29.07.2002 р. № 224 //

Законодавство України : [інформаційний сайт ПрАТ «Інформтехнологія»]. – Текс. дан. – К., 2002. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1022.322.0>.

2. Фактори і механізми забезпечення конкурентоспроможності регіону : наукова доповідь / Науковий редактор, д. е. н., проф. П. Ю. Бєленький. – Львів : Інститут регіональних досліджень НАН України, 2005. – 145 с.

3. Забарна Е.М. Проблеми фінансового забезпечення ефективного соціально-економічного розвитку регіону / Е.М. Забарна // Сьома Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України», Том 1. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://economics.opu.ua/files/science/2013/21.05/section_II.pdf